

Republika e Kosovës/
Republika Kosova/Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
*Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova -
Kosovo Agency of Statistics*

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Mjedisit

Disa fakte mbi mjedisin 2012

Republika e Kosovës/Republika Kosova/Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova -
Kosovo Agency of Statistics

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Mjedisit

Disa fakte mbi mjedisin 2012

Botuesi: Agjencia e Statistikave së Kosovës (ASK)
Data e botimit: Qershor 2013
© : Agjencia e Statistikave së Kosovës
Riprodhimi autorizohet nëse tregohet burimi.
E shtypur nga: K.G.T, Prishtinë, Kosovë

Informata të shumta janë në dispozicion në internet, ku
mund të qaseni përmes veb-faqes së ASK-së në internet:
<http://esk.rks-gov.net/>

Hyrje

Ky është publikimi i tretë "Disa Fakte mbi Mjedisin", i cili ka për qëllim informimin statistikor të përdoruesve të ndryshëm mbi statusin e mjedisit në Kosovë. Gjithashtu në mënyrë modeste, publikimi synon të kontribuojë në krijimin e një informacioni të qëndrueshëm mbi situatën e mjedisit në Kosovë. Publikimi është realizuar nga Agjencioni i Statistikës së Kosovës nëpërmjet përdorimit të të gjitha burimeve të disponueshme të të dhënave. Ato janë vendosur së bashku në një mënyrë për të lehtësuar portretizimin e statusit të mjedisit.

Ky publikim është rezultat i bashkëpunimit të ngushtë të Agjencionit të Statistikës së Kosovës me Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, AKMM, Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës, IKSHP, Agjencioni Pyjor i Kosovës KEK-u (si ofruet i të dhënave).

Falenderime të veçanta i shkojnë Statistikave Suedeze për ofrimin e asistencës teknike, si edhe për Agjencinë Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar (SIDA) dhe konsultantes afatëgjatë të Statistikave Suedeze Zonja Milva Ekonomi.

Ky publikim është përgatitur nga personeli i Departamentit të Statistikave të Bujqësisë dhe Mjedisit në ASK :

Bajrush Qevani Drejtor DSBM
Mr.sc.Haki Kurti, Shef DSBM
Teuta Ademi, zyrtare DSBM

Tel: +381(0) 38 200 31 120
Ueb faqe : www.esk.rks-gov.net,

Interpretimet e shprehura në këtë publikim janë tërësisht të autorëve dhe nuk duhet t'i atribuohen, në ndonjë mënyrë, ASK, ose ndonjë institucioni tjetër.

Sugjerimet, propozimet dhe vërejtjet lidhur me këtë publikim janë të mirëseardhura dhe na ndihmojnë ne që të jemi më efektiv ndaj përdoruesve .

Qershor, 2013

Kryeshefi Ekzekutiv, ASK-së
Isa Krasniqi

Shkurtesat dhe Akronimet

ABESH	Anketa e Buxhetit të Ekonomive Shtëpiake (ASK)
AESHB	Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore (ASK)
ADSH	Anketa Demografike dhe e Shëndetit (AKS)
AFP	Anketa e Fuqisë Punëtore (ASK)
AMSJ	Anketa e Matjes së Standardit të Jetesës
BE	Bashkimi Evropian
AER	Agjencioni Evropian për Rindërtim
BPV	Bruto Prodhimi Vendor
ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
IKSHP	Instituti Kombëtar për Shëndetin Publik
KEK	Korporata Elektroenergjetike e Kosovës
KFOR	Forcat e Kosovës
MBPZHR	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
MMPH	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
MSHP	Ministria e Shërbimeve Publike
MSH	Ministria e Shëndetësisë
NAG	Plehra minerale (Nitrati i amonit gëlqeror)
NPK	Plehra minerale (Azot, Fosfor, Kalium)
URE	Plehra minerale (Plehra minerale azotike)
UNMIK	Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë
SIDA	Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar
ZRRUP	Zyra Rregullatore e Ujit dhe Plehrave
IUCN	Organizata Botërore e Konservimit të Natyrës
LKSH	Libri i Kuq Shqiptar
LKSH	Ligji i Gjuetisë së Kosovës, 1973.
UNDS	Divizioni i Kombeve të Bashkuara për Statistikë
EUROSTAT	Zyra Statistike e Bashkimit Evropian

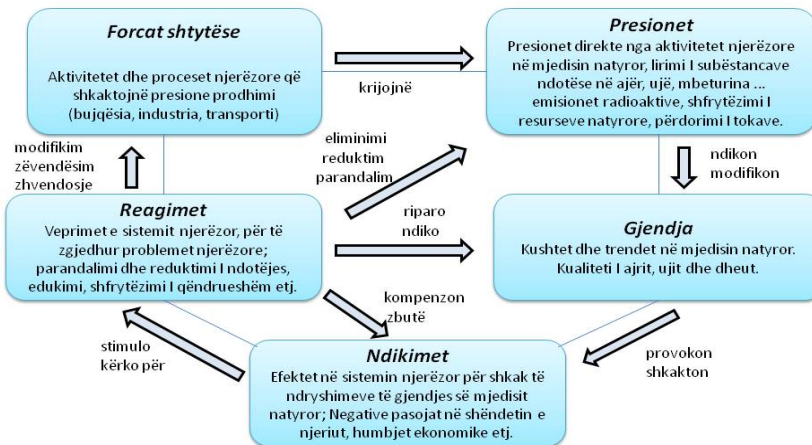
Simbolet

-	Zero
:	Asnjë e dhënë
.	Jo e aplikueshme
0	E dhëna është më e vogël se gjysma e njësisë së përdorur
ha	Hektarë
kg	Kilogram
µg m ³	Mikrogram m ³
t	Ton
%	Përqindje

Përmbajtja

1. Informacion i përgjithshëm për Kosovën.....	9
2. Indikatorët Ekonomiko-Social.....	12
3. Energjia.....	16
4. Bujqësia.....	17
5. Pylltaria.....	22
6. Transporti.....	24
7. Ajri.....	27
8. Uji.....	37
9. Biodiversiteti.....	42
10. Mbeturinat.....	44

Të dhënat e përgjithshme

Modeli DPSIR¹ është një shtrirje e modelit PRS (Presioni, Gjendja, Përgjigjia) e adoptuar nga grupi i Shteteve të Mjedisit (SoE) të OECD-së dhe Agjencia Europiane për Mjedisin (EEA), e përdorur gjithashtu edhe nga EUROSTAT për organizimin e statistikave të mjedisit. Ky kuadër analitik lejon organizimin e informacionit dhe integrimin e elementëve socio-ekonomik dhe ekologjikë, duke adresuar marrëdhëniet ndërmjet pesë kategorive të treguesve: Forcat drejtuese (p.sh., praktikat bujqësore, prodhimi industrial, teknologjia) dhe Presionet përcaktuese (p.sh., emisionet toksike, emisionet e CO₂), të cilat për pasojë po përkeqësojnë Gjendjen e mjedisit (p.sh., përqendrimin e merkurit në tokat pyjore, temperatura mesatare globale), të cilat ndikojnë (p.sh., acidifikimin e pyjeve, efektet përçarëse të endokrinës mbi gjitarët), duke imponuar përgjigje të shoqërisë (p.sh., masa legjislative, taksat, programe kërkimi).

D Treguesit e **Forcave Drejtuese** nuk janë shumë përgjegjëse/reaguese ("elastike"): fenomeni i monitoruar, p.sh., trafiku rrugor, drejtohet nga

¹ Burimi: <http://www.esl.jrc.ec.europa.eu>, DPSIR model –Presioni –Gjendja -Përgjigja

forcat e fuqishme ekonomike, dhe rrjedhimisht vështirë se mund të pritet se këto tendenca do të ndryshojnë shumë në të ardhmen. Për shembull,

politikanët nuk mund të sugjerojnë me seriozitet për shkatërrimin/heqjen e makinave private, nëse ata duan të qëndrojnë në zyrë. Megjithatë, treguesit e Forcave Drejtuese janë të dobishme në lidhje me:

- a) llogaritjen e një shumëllojshmërie treguesish të presionit, p.sh., duke shumëzuar kilometrazhin e makinave me koeficientet specifike si “mesatarja e CO₂ për makinë dhe km”;
- b) ndihmon vendimmarrësit për planifikimin e veprimeve (“përgjigjeve”) të nevojshme për shmangien e problemeve në të ardhmen (“presionet”), për shembull kapacitetin e rrugëve;
- c) shërbejnë si një bazë për skenarët e zhvillimit dhe planifikimin afatgjatë.

P Treguesit e **Presionit** tregojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë shkaqet e problemeve. Një tipar specifik i treguesve të presionit është se ato duhet të jenë *reaguese*, d.m.th, një vendimmarrës ka më të vërtetë një shans për të reduktuar treguesin (dhe kështu problemin), duke lançuar veprime të përshtatshme. Ato do të shërbejnë gjithashtu si një incentivë për zgjidhjet racionale, qëkur ato tregojnë *efektivitetin* e veprimit politik mjaftueshëm herët në kohë për të mbajtur përgjegjës ata të cilët kanë lançuar një veprim të tillë.

Gj Treguesit e **Gjendjes**, në të kundërt, shpesh janë shumë të ngadaltë. Për shembull, një tregues i gjendjes i cili tregon aciditetin e tokave pyjore tregon për emisionet e NO_x dhe SO₂ në dhjetë vitet e fundit; personat e përgjegjshëm politikisht mund të kenë dalë në pension gjatë kësaj kohe. Nga ana tjetër, treguesit e gjendjes mund të shërbejnë për të bërë një vlerësim të situatës (*cila është gjendja aktuale e tokave pyjore? Ku duhet të aplikohen masat korrektuese?*), dhe ato janë instrumente të përshtatshme për të planifikuar restaurimin e habitatit dhe aktiviteteve të ngjashme pastruese.

N Treguesit e **Ndikimit** reagojnë edhe më ngadalë sesa treguesit e gjendjes. Aty ku ndjehen ndikimet, shpesh është shumë vonë për veprim. Për më tepër, rrallë është e mundur për të vendosur lidhje të fortë statistikore ndërmjet presioneve, gjendjes dhe ndikimeve, për shkak të vonësive të mëdha dhe të influencës së variablave jomjedisore.

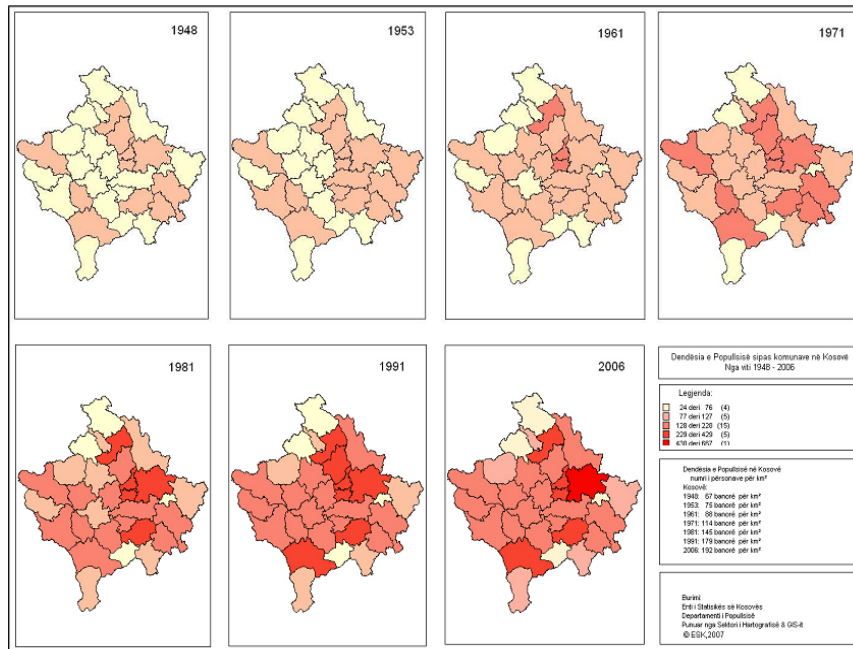
Qëllimi kryesor i treguesve të ndikimit është tregimi i modeleve DPSIR, në veçanti: *zinxhirët shkak-efekt*, dhe për të lehtësuar diskutimet e informuara rreth veprimeve për të shmangur ndikimet negative në të ardhmen. Në këtë kuptim, ato nuk janë “tregues” statistikor, por “modele shkencore diskutimi”.

Kapitulli I

1. Informacion i përgjithshëm mbi Kosovën

Kosova është një territor i cili gjindet në qendër të Gadishullit Ballkanik, pa dalje në det. Kosova kufizohet me Serbinë në Verilindje, Maqedoninë (FYROM), Shqipërinë në jugperëndim dhe Malin e Zi në Veriperëndim. Territori i Kosovës është 10908 km². Klima e Kosovës është kontinentale me verë të ngrohtë dhe me dimër të ftohtë. Kosova është e populluar me rreth 193 persona për km², dhe e ndarë në 37 komuna. Kryeqyteti i Kosovës është Prishtina.

Figura 1. 1: Harta e dendësisë së popullsisë në Kosovë

Burimi: ASK, Hartografia

Tabela 1. 1: Koordinatat gjeografike

Kordinatat	Shkalla ⁰	Minutat'
Gjërësia veriore	43	16
Gjërësia jugore	41	53
Gjërësia jugore	21	16
Gjatësia Perëndimore	19	59

Burimi: ASK, Hartografia

Kosova shtrihet në pjesën jugore të kufirit gjeografik të gjysmë sferës veriore dhe ka kryesisht klimë kontinentale me disa influenca mesdhetare dhe alpine. Faktorët lokalë kryesorë të cilët influencojnë klimën e Kosovës janë: relievi i saj, ujërat, toka dhe bimët.

Në Kosovë janë të pranishme të gjitha format e reshjeve atmosferike. Reshjet më të rëndësishme janë në formën e shiut në lugina dhe reshjet në formën e borës në male. Në Kosovë ka mesatarisht 160 ditë me shi në vit. Komuna e Prishtinës është 572 km² dhe shtrihet në veriperëndim të Kosovës.

Tabela 1.2 tregon se në vitin 2009 temperatura maksimale në Gusht ka qenë 28.6° C, në Gusht 2010 ka qenë 30.4° C, në Gusht 2011 ishte 30.4° C, në gusht 2012 ishte 31.8° C, përderisa temperatura minimale ka qenë në Janar 2009, - 3.8 ° C, në shkurt 2010, 1.1° C, në shkurt 2011, - 4.2° C, dhe në shkurt 2012, - 7.9° C .

Tabela 1. 2: Temperaturat e ajrit në Prishtinë, 2009 – 2012. °C

Muaji	2009		2010		2011		2012	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Janar	3.3	-3.8	4.4	2.5	4.3	-4.1	2.3	-5.2
Shkurt	5.5	-2.3	7.2	1.1	5.3	-4.2	0.0	-7.9
Mars	10.1	0.6	11.8	1.3	11.1	1.0	13.6	1.1
Prill	18.8	6.4	20.1	6.1	17.1	5.0	16.8	4.9
Maj	23.5	9.7	21.4	9.8	20.8	9.0	20.7	9.4
Qershor	24.3	12.7	25.3	12.9	25.4	12.8	28.5	13.7
Korrik	28.2	14.3	28.0	15.1	28.5	14.5	31.7	16.6
Gusht	28.6	14.8	30.4	15.0	30.4	14.0	31.8	15.0
Shtator	24.1	11.2	23.4	10.0	28.1	12.9	27.6	12.1
Tetor	16.5	6.1	14.7	5.5	16.5	3.6	21.6	7.5
Nëntor	13.6	2.4	15.8	5.1	10.5	-2.7	14.1	4.7
Dhjetor	7.8	0.7	6.7	-1.5	5.8	-1.7	3.0	-3.0

Burimi: Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës

Tabela 1.3: Moti në Prishtinë, 2009 – 2012. Numri i ditëve

Muaji	2009	2010	2011	2012
	Më shi/Më Borë	Më shi/Më Borë	Më shi/Më Borë	Më shi/Më Borë
	Ditët	Ditët	Ditët	Ditët
Janar	16	17	8	16
Shkurt	14	19	10	14
Mars	17	17	8	4
Prill	11	17	10	17
Maj	10	15	9	12
Qershor	13	7	17	5
Korrik	7	7	9	5
Gusht	7	5	7	1
Shtator	11	9	3	7
Tetor	14	17	5	7
Nëntor	11	15	7	8
Dhjetor	18	20	3	17

Burimi: Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës

Tabela 1.3 në vijim tregon gjithsej numrin e ditëve me të reshura në Prishtinë sipas viteve, ku në shkurt 2010 numri i ditëve me të reshura ishte 19 ditë dhe në dhjetor 2010 ishte 20 ditë.

Kapitulli II Indikatorët Ekonomiko Social

Tabela 2.1. tregon vlerësimet e popullsisë për vitin 2002-2010. Vlerësimet janë të bazuara në metodat statistikore të përdorura për vlerësimet, prognozat dhe projeksionet. Popullsia rezidente në Kosovë në vitin 2011 është 1 739 825 banorë, ndërsa gra janë 863 925 e burra 875 900 sipas Regjistrimit të Popullsisë 2011.

Tabela 2. 1: Popullsia gjithsej në Kosovë, 2002–2011 (në mijë)

Vitet	Gjithsej Popullësia	Gratë	Burrat
2002	1 985	982	1 003
2003	2 016	988	1 028
2004	2 041	1 004	1 037
2005	2 070	1 010	1 060
2006	2 100	1 039	1 060
2007	2 126	1 052	1 074
2008	2 153	1 066	1 088
2009	2 181	:	:
2010	2 007	:	:
2011	1 739	863	875

Burimi: ASK

Tabela 2. 2: Popullsia sipas grupmoshës dhe gjinisë, 2011, në përqindje

Sipas moshës	Meshkuj	%	Femra	%	Gjithsej	%
<15	252405	28,8	235172	27,2	487577	28,0
15-24	174798	20,0	161601	18,7	336399	19,3
25-54	336290	38,4	344187	39,8	680477	39,1
55-64	57815	6,6	60772	7,0	118587	6,8
65+	54592	6,2	62193	7,2	116785	6,7
Gjithsej	875900	100	863925	100	1739825	100

Burimi: ASK, Regjistrimi i Popullsisë 2011

Kosova ka një popullsi relativisht të "re" me 28% popullsisë nën moshën 15 vjeç, dhe nga mosha 15 deri 54 vjet 58.4% të popullsisë.

Tabela 2. 3: Të punësuarit sipas aktiviteteve ekonomike, 2002–2009 në përqindje

Aktivitetet ekonomike	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bujqësi	10.3	17.3	24.7	18.8	21.4	14.6	8.0	6.2
Miniera	1.6	1.4	1.1	1.6	1.5	1	1.5	1.1
Industri	10.7	10.5	8.6	9.6	7.3	10.4	8.7	9.9
Energjetike	4.9	3.5	4.3	3.2	3.6	2.7	5.2	4.5
Ndërtimtaria	11.2	11.3	8.0	7.9	8.1	6.6	8.6	7.9
Tregtia	17.0	13.9	13.9	13.8	16.4	16.9	17.1	17.4
Hoteleria	3.9	3.0	3.3	3.5	2.8	3.9	4.5	4.6
Transporti	4.1	4.4	4.7	4.2	3.7	4.5	5.6	5.8
Financa	0.8	0.9	1.1	1.1	1.4	1.1	1.8	2.2
Biznes	0.7	0.8	2.2	2.4	2.1	1.4	2.6	2.9
Administratë publike	8.7	9.4	6.7	8.2	7.8	9.6	9.7	9.8
Arsim	11.2	12.0	10.6	10.8	11.7	12.1	13.6	13.4
Shëndetësi	5.7	5.1	4.6	5.2	5.4	7.0	6.5	7.0
Të tjera	9.2	6.5	6.4	9.7	7.0	8.3	6.7	7.5

Burimi: ASK, Anketa e Fuqisë Punëtore

Tabela 2.3 tregon ndryshimin e përqindjes në punësim sipas viteve dhe aktivitetit ekonomik.

Të punësuarit në bujqësi në vitin 2002 kanë arritur ngritje në 10.3 %, ndërsa në vitin 2008 ishte 8.0 % kemi një rënie, por në vitin 2009 kemi edhe një rënie në 6.2 %.

Në Sektorin e Administratës Publike janë punësuar më shumë persona në vitin 2009 krahasuar me vitin 2002.

Sektorët më të vegjël në Kosovë janë shërbimet financiare, minierat dhe patundshmëria, biznesi, që tregojnë se territori ende është shumë prapa në zhvillim drejt një ekonomie moderne të orientuar në shërbime.

Numri më i madh i njerëzve të punësuar në Administratën Publike, punojnë në Sektorin e Arsimit.

Tabela 2. 4: Gjithsej të punësuar në Administratën Publike

Sektorët	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%	%
Shërbimet e përgjithshme	12.0	12.6	12.3	11.8	10.9	10.7	11.4	13.8
Rregullat dhe siguria publike	18.9	20.8	21.7	23.4	23.5	23.4	22.3	21.8
Arsimi	45.2	43.4	42.7	42.7	43.4	43.8	44.2	43.2
Shëndetësia	19.5	18.4	17.9	17.6	17.8	17.6	18.2	17.5
Ekonomia	1.9	2.1	2	1.4	1.7	1.8	1.8	1.7
Kulturë dhe Rekreacion	0.6	0.7	0.7	0.6	0.4	0.4	0.4	0.3
Strehimi	1.6	1.7	2.3	2.1	2.0	2.0	1.5	1.4
Ambienti	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Gjithsej	100	100	100	100	100	100	100	100

Burimi: MSHP

Ndërsa në sektorin e mjedisit është shkalla më e ulët e punësimit për vitet 2003-2009. Janë vetëm 0.3 % e numrit gjithsej të të punësuarve të cilët punojnë në këtë sektor (shiko tabelen 2.4).

Në vitin 2005 dhe 2010 përqindja e të punësuarve në sektorin e mjedisit ka arritur në 0.4 %.

Ka pësuar rënie të lehtë, rreth 0.3 % në numrin e përgjithshëm të punësuarve në sektorin për Kulturë dhe Rekreacion në vitin 2010.

Tabela 2.5: Bruto Produkti Vendor sipas shpenzimeve me çmime aktuale 2004-2010

(në milion Euro)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BPV me çmime aktuale	2912.5	3002.9	3120.4	3393.7	3851.4	3912.4	4215.6
Shpenzimet e konsumit final	3,212.7	3,367.6	3,466.2	3,810.6	4,344.6	4,301.0	4,557.2
Shpenzimet e konsumit final te ekonomive shtëpiake	2,487.6	2,638.4	2,770.8	3,145.9	3,646.7	3,605.4	3,821.9
Shpenzimet e konsumit final të Qeverisë	701.5	705.5	670.6	641.6	674.4	670.5	709.3
Qeveria e Kosovës	355.5	329.2	340.8	327.3	372.6	409.7	482.7
Donatorët (pagat)	346.0	376.3	329.8	314.3	301.8	260.8	226.6
Të punësuar te huaj	247.8	258.4	213.2	196.9	196.9	178.7	157.4
Të punësuar vendor	98.2	117.9	116.6	117.4	104.9	82.1	69.2
Shpenzimet e konsumit final të IJPSHESH	23.5	23.7	24.8	23.1	23.6	25.0	26.0
Formimi i bruto kapitalit	701.2	722.2	798.3	892.5	1,093.9	1,164.1	1,368.9
Formimi i bruto kapitalit fiks	583.6	592.8	657.1	744.3	937.9	1,026.5	1,219.5
Ndryshimet në inventar	117.7	129.4	141.2	148.3	156.0	137.6	149.4
Eksporti neto	-1,001.4	-1,086.9	-1,144.1	-1,309.4	-1,587.1	-1,552.7	-1,710.5
Eksporti i mallrave dhe shërbimeve	310.6	332.8	441.4	512.2	569.0	605.8	780.5
Eksporti i mallrave	63.8	67.8	122.5	177.2	217.5	177.2	305.0
Eksporti i shërbimeve	246.8	265.0	319.0	335.0	351.6	428.6	475.6
Importi i mallrave dhe shërbimeve	1,312.0	1,419.7	1,585.5	1,821.7	2,156.1	2,158.5	2,491.0
Importi i mallrave	1,046.9	1,146.3	1,295.6	1,545.2	1,885.7	1,850.6	2,081.0
Importi i shërbimeve	265.1	273.3	289.9	276.5	270.5	307.8	410.0
BPV për kokë banori (Euro)	1,822	1,845	1,882	2,013	2,249	2,247	2,383

Burimi: ASK, Statistikat Ekonomike, Llogari Kombëtare

BPV në Kosovë për vitet 2004-2010 është rritë në vlerën prej 2.912,5 në 4.215,6 milion euro.

BPV për kokë banori është rritë prej 1.822 euro në vitin 2004 , në 2.383 euro në vitin 2010.

Kapitulli III

Energjia

Në Kosovë prodhimi i thëngjillit është rritur nga viti në vit si p.sh në vitin 2006 ka qenë 6 532 348 ton, ndërsa në vitin 2011 ka arritur në 8 212 104 ton (tabela 3.1)

Tabela 3. 1: Prodhimi i thëngjillit dhe i energjisë elektrike, importi, eksporti dhe konsumi i energjisë elektrike, 2006-2011

Viti	Prodhimi i thëngjillit milion /ton	Norma e prodhimit nga viti në vit (%)	Elektriciteti/GWh		Konsumi/GWh	
			Importi	Eksporti	Publik	Komercial
2006	6,532,348	3,970,602	537,816	253,297	1,458,606	696,511
2007	6,715,352	4,309,399	623,389	359,908	1,503,530	887,869
2008	7,842,037	4,505,692	647,475	234,976	1,666,940	1,273,998
2009	7,870,727	5,348,620	767,542	274,015	1,768,724	1,431,950
2010	7,991,031	5,596,415	818,387	352,471	1,873,209	1,607,083
2011	8,212,104	5,621,022	816,199	371,164	2,007,719	1,677,190

Burimi: ASK, Statistikat Ekonomike (Bilanci i Energjisë në Kosovë, TM1-2011)

Tabela 3.2: Prodhimi i thëngjillit (milion ton) dhe norma e prodhimit

Viti	Prodhimi i thëngjillit	Norma e prodhimit nga viti në vit (%)
2002	5,528	0.0
2003	6,465	17.0 %
2004	5,658	-12.5 %
2005	6,391	13.0 %
2006	6,532	2.2 %
2007	6,715	2.8 %
2008	7842	16.8 %
2009	7871	0.4 %
2010	7991	1.5 %
2011	8212	2.8 %

Burimi: KAS, Statistikat Ekonomike (Bilanci i Energjisë në Kosovë, TM1-2011)

Kapitulli IV

Bujqësia

Tabela 4.1 paraqet përdorimin e llojeve të ndryshme të plehrave minerale sipas grupit të kulturave. Sipas kulturave sasia me e madhe e plehut mineral është përdorur nga kulturat e drithërave 46 664 ton.

Tabela 4.1. Përdorimi i plehut mineral sipas grupit të kulturave bujqësore në ton në vitin 2009

Grupi i kulturave	Plehu mineral				
	NPK	NAG	URE	Të tjerë	Gjithsej
	ton	ton	ton	ton	ton
Drithëra	24.772	5.585	15.263	1.044	46.664
Perime	2.836	2.280	629	154	5.899
Pemë	356	19	180	163	718
Bimë foragjere	5.610	779	3.302	760	10.451
Të tjera	20	7	2	57	85
Gjithsej	33.594	8.669	19.377	2.178	63.818

Burimi: ASK. AESHB 2009

Tabela 4.2: Përdorimi i plehut organik sipas grupit të kulturave bujqësore në ton në vitin 2009

Grupi i kulturave	Pehu organik
	ton
Drithëra	167.426
Perime	28.716
Pemë	3.983
Bimë foragjere	132.894
Të tjera	1.126
Gjithsej	334.145

Burimi: ASK. AESHB 2009

Tabela 4.2 paraqet përdorimin e plehurat organik sipas grupit të kulturave bujqësore. Plehurat minerale përdoren nga shumica e fermerëve. NPK, shpesh i shfrytëzuar për plehërim themelor gjatë mbjelljes, është më i shfrytëzuar prej të gjitha plehrave joorganike. Shumica e pjesës tjetër janë NAG dhe URE, të cilat kryesisht përdoren për riplehërim pas mbirjes së bimës.

Tabela 4.3: Numri i kafshëve shtëpiake Nëntor 2009

Lloji i kafshëve	Numri i kafshëve gjithsej	
Gjedhe	344.079	
Viça deri 6 muaj	74.167	
Mëzet dhe Mëshjtjera	6 muaj deri 1 vit	45.348
	1 vit deri 2 vjet	25.890
	Mbi 2 vjet	6.077
Lopë qumështore	190.216	
Oe	2.125	
Buallica	255	
Derra	50.580	
Gica deri në 6 muaj	35.390	
Dosa për mbarsim	12.201	
Harça për riprodhim	2.989	
Dele dhe Dhi	217.166	
Oengja	27.003	
Dele për mbarsim	158.122	
Desh për riprodhim	14.032	
Dhi	18.010	
Kuaj dhe Gomarë	4.429	
Kuaj	4.213	
Gomarë	216	
Shpezë	2.390.025	
Pula	2.219.795	
Shpezë të tjera	127.072	
Blete	43.159	

Burimi: ASK. AESHB 2009

Numrat e kafshëve shtëpiake të paraqitura në tabelën 4.3 janë nga nëntori 2009. Gjerdhet janë kafshët shtëpiake më të rëndësishme, prej të cilave 60% janë lopë qumështore. Ekonomitë shtëpiake kanë një numër të vogël të buallicave rreth 255, pastaj kemi rënie të qengjat, delet për mbarsim, rënie kemi te kuajt dhe të kosheret e bletëve.

Tabela 4.4: Shfrytëzimi i tokës

Land Use / Shfrytëzimi i tokës	Area (ha) / Sip (ha)	%
Utilised Arable Land and Kichen Gardens / Ara dhe kopshte	142.574.2	39.5
Orchard / Pemishte	3.908.8	1.1
Vinyard / Vreshta	1.400.6	0.4
Ghreenhouse / Sera	294.8	0.1
Meadow / Livadhe	88.426.9	24.5
Total Cultivated Land / Gjithsej tokë e kultivuar	236.605.3	65.6
Pasture / Kullosa	3.813.2	1.1
Left Fallow / Djerrina	26.728.2	7.4
Total Agricultural Land / Gjithsej tokë bujqësore	267.146.8	74
Foresty / Male	69.264.8	19.2
House yard / Oborre shtëpish	15.359.7	4.3
Other (Rented and other) / Të tjera (të marrura me qira dhe tjera)	9.095.0	2.5
Total / Gjithsej	360.866.2	100.0

Burimi: ASK, AESHB 2009

Toka bujqësore në pronësi ose që kultivohet nga ekonomitë shtëpiake, zë rreth 65.6 % të sipërfaqes totale të ekonomive shtëpiake bujqësore.

Tabela 4.5: Ujitja e tokës së kultivuar sipas rajoneve

Rajonet	Irrigated area/ Sip. e ujitur	Not Irrigated area/ Sip. e pa ujitur	Total / Gjithsej
	(ha)	(ha)	(ha)
Pristina	6.273.5	50.799.9	57.073.4
Mitrovica	3.211.3	30.402.6	33.613.9
Peja	5.184.4	22.421.2	27.605.6
Gjakova	11.498.7	16.467.4	27.966.1
Prizreni	3.191.9	22.310.0	25.501.9
Ferizaji	1.741.4	14.710.3	16.451.7
Gjilani	1.292.1	30.798.4	32.090.5
Total	32.393.2	187.909.9	220.303.1

Burimi: ASK. AESHB 2009

Ujitja, siç është raportuar nga fermerët, shfrytëzohet në rreth 32.393.2 ha. Për nga rajoni, pjesa më e madhe e tokës së ujitur është në Gjakovë, Prishtinë dhe Pejë.

Tabela 4.6: Toka bujqësore sipas madhësisë së fermës

Madhësia e fermës	Fermat e vogëla			Fermat e mëdha dhe të specializuara			Gjithsej		
	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave
0.01 - 0.5 ha	37093	8839	20.6	43	14	0.9	37136	8852	20.6
0.51 - 1 ha	45849	32786	25.4	56	42	1.2	45905	32828	25.4
1.01 - 1.5 ha	43442	52466	24.1	38	46	0.8	43480	52511	24.1
1.51 - 2 ha	13671	23464	7.6	29	49	0.6	13700	23513	7.6
2.01 - 3 ha	23055	55198	12.8	48	117	1	23103	55315	12.8
3.01 - 4 ha	6729	22915	3.7	45	153	1	6774	23068	3.8
4.01 - 5 ha	3197	14021	1.8	25	111	0.5	3222	14132	1.8
5.01 - 6 ha	2328	12551	1.3	21	112	0.5	2349	12663	1.3
6.01 - 8 ha	2459	16463	1.4	29	196	0.6	2488	16659	1.4
8.01 - 10 ha	1163	10287	0.6	22	198	0.5	1185	10486	0.7
Mbi 10 ha	1187	18796	0.7	98	3603	2.1	1285	22399	0.7
Gjithsej	180174	267785	100	454	4640	9.8	180628	272425	100

Burimi: ASK. AESHB 2009

Tabela 4.6 tregon shpërndarjen e fermave për nga madhësia. Fermat klasifikohen në 11 grupe në bazë të sipërfaqes së tokës së tyre bujqësore.

Kapitulli V

PYLLTARIA

Tabela 5.1: Aktivitetet për përmirësimin e gjendjes së pyjeve gjatë 2009

Lloji i aktivitetit	Sipërfaqja në ha
Ngritja e pyjeve të reja-pyllëzim	129.00 ha
Përtëritja e pyjeve- meliorim	40.00 ha
Kultivim i pyjeve	30,326.00 ha
Shfrytëzim i pyjeve	22,523.00 ha

Burimi: Agjencioni Pyjor i Kosovës

Sipas tabelës 5.1 dhe të dhënave të Agjencioni Pyjor i Kosovës, janë ndërmarrë aktivitete të ndryshme për përmirësimin e gjendjes së pyjeve publike. Aktiviteti më i rëndësishëm për pyllëzimin e sipërfaqeve të zhveshura ishte projekti “një fidan një banor”, në kuadër të cilit janë pyllëzuar toka pyjore të zhveshura dhe të degraduara me një sipërfaqe rreth 700 ha.

Tabela 5.2: Aktivitetet për përmirësimin e gjendjes së pyjeve gjatë 2010

Lloji i aktivitetit	Sipërfaqja në ha
Ngritja e pyjeve të reja-pyllëzim	238.50 ha
Përtëritja e pyjeve- meliorim	-
Kultivim i pyjeve	2.091,64 ha
Shfrytëzim i pyjeve	15.149,00 m ³

Burimi: Agjencioni Pyjor i Kosovës

Tabela 5.3: Aktivitetet për përmirësimin e gjendjes së pyjeve gjatë 2011

Lloji i aktivitetit	Sipërfaqja në ha
Ngritja e pyjeve të reja-pyllëzim	302, 00 ha
Përtëritja e pyjeve- meliorim	134, 00 ha
Kultivim i pyjeve	1.062,10 ha
Shfrytëzim i pyjeve	35.790,67 m ³

Burimi: Agjencioni Pyjor i Kosovës

Tabelën 5.3 tregon se bazuar ne llojin e aktivitetiteve për përmirësimin e gjendjes se pyjeve gjate vitit 2011 është kryer përtëritja e pyjeve- meliorim 134.00 ha, ndërsa ngritja e pyjeve te reja ka qene 302.00 ha

Tabela 5.4: Sipërfaqet e Pyllëzuara

Vitet	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sipërfaqet e Pyllëzuara në ha	18	390	196	67	512	830	238.5	302	545

Burimi: Agjencioni Pyjor i Kosovës

Në tabelën 5.4 vërehet se sipërfaqet e pyllëzuara në vitin 2012 kanë qenë 545.00 ha.

Kapitulli VI

Transporti

Indikator i rëndësishme i ndotjes se ajrit është edhe transporti rrugor. Në Kosovë çdo vit regjistrohen afërsisht 350 000 vetura. Në tërë territorin e Kosovës sipas të dhënave nga viti 2010 numri i përgjithshëm është 406.050.

Tabela 6.1: Rrugët e Kosovës sipas kategorive

Viti	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ndërkombëtare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,0
Magjistrale	630.4	630.4	630.4	630.4	630.4	630.4	630.4
Regjionale	1.294,7	1.294,7	1.294,7	1.294,7	1.294,7	1.294,7	1.294,7
Totali	1.925,1	1.925,1	1.925,1	1.925,1	1.925,1	1.925,1	1.963,1

Burimi: Drejtoria e rrugëve të Kosovës

Tabela 6.2: Transporti Hekurudhor

Vitet	Numri i pasagjerëve në mijë	Sasia e mallrave të transportuara në mijë ton.	Sasia e mallrave të transportuara në milion ton - km.
2005	317	298	20
2006	401	357	24
2007	417	592	31
2008	339	823	49
2009	375	914	46
2010	377	1,129	67

Burimi: Hekurudhat e Kosovës

Tabela 6.2 të transporti hekurudhor kemi rritje të numri i pasagjerëve në 377 mijë, të sasia e mallrave të transportuara në 1,129 mijë ton dhe të sasia e mallrave të transportuara në 67 milion ton-km 67.

Tabela 6.3. Numri i fluturimeve sipas muajve për periudhën 2005-2011.

Muajt/vite	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Janar	397	356	329	357	392	464	557
Shkurt	301	247	252	296	326	373	420
Mars	338	282	299	344	375	413	461
Prill	352	308	323	329	437	397	545
Maj	364	293	324	383	450	499	504
Qeshor	394	333	372	396	474	535	567
Korrik	674	508	507	589	698	709	775
Gusht	679	532	531	635	738	712	743
Shtator	424	368	388	438	493	540	585
Tetor	384	302	340	402	463	503	550
Nentor	315	263	276	354	408	443	484
Dhjetor	363	288	380	405	455	555	547
Totali	4,985	4,080	4,321	4,928	5,709	6,143	6,738

Burimi: Aeroporti i Kosovës

Në këtë tabelë vërejmë rritje të numrit të fluturimeve sidomos gjatë muajve të vitit 2011.

Tabela 6.4: Numri i udhëtarëve sipas muajve për periudhën 2005-2011

Vitet/Muajt	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Janar	71,880	65,983	67,947	77,824	82,511	96,731	107,749
Shkurt	51,163	48,688	55,741	69,243	70,802	76,734	81,837
Mars	59,490	57,564	67,644	85,577	80,400	87,045	90,585
Prill	66,846	70,148	74,101	81,457	88,950	83,548	112,116
Maj	68,553	63,908	72,173	88,828	95,103	102,349	103,870
Qeshor	73,694	70,788	86,781	92,521	97,198	111,614	120,058
Korrik	130,369	116,589	125,976	140,912	151,225	169,720	185,811
Gusht	134,292	123,670	132,556	151,602	160,378	164,054	172,810
Shtator	83,216	85,227	89,787	94,168	96,590	116,555	122,949
Tetor	69,046	64,819	76,878	87,356	93,367	104,381	115,071
Nentor	57,070	54,234	60,161	76,022	80,960	86,474	96,409
Dhjetor	65,460	61,113	80,544	85,129	94,494	106,327	113,037
Totali	931,079	882,731	990,289	1,130,639	1,191,978	1,305,532	1,422,302

Burimi: Aeroporti i Kosovës

Në këtë tabelë vërejmë rritje të numrit të udhëtarëve sidomos gjatë tërë vitit 2011.

Kapitulli VII

Ajri

Tabela 7.1: Të dhënat mesatare mujore, të cilësisë së ajrit sipas pikave matëse për vitin 2010

Të dhënat mesatare mujore, të cilësisë së ajrit	PM ₁₀ (µg/m ³) Rilindja	PM _{2.5} (µg/m ³) Rilindja	PM ₁₀ (µg/m ³) IHKM	PM ₁₀ (µg/m ³) Drenas	NO ₂ (µg/m ³) IHKM	NO ₂ (µg/m ³) Rilindja	NO ₂ (µg/m ³) Drenas	O ₃ (µg/m ³) IHKM	O ₃ (µg/m ³) Rilindja	O ₃ (µg/m ³) Drenas	SO ₂ (µg/m ³) IHKM	SO ₂ (µg/m ³) Rilindja	SO ₂ (µg/m ³) Drenas	CO (µg/m ³) KHMI station	CO (µg/m ³) Drenas
Janar			72.3		26.3			36.9							5382
Shkurt					27.9			52.8							6246
Mars			44.5		21.8			64.3							4902
Prill			37.2		23			77.8							926
Maj			36.2		18			77.9							929
Qershor	53.56	14.33	43.3		17.8			65							909
Korrik	57.14	19.92	47.1		21.3			81.1							52.3
Gusht	68.09	19.61	44.9		19.3			65.2							1069
Shtator	52.22	20.55	40.5		14			74.3							1407
Tetor	65.477	34.26	42.7		18.8			49.7							2285
Nëntor	105.01	51.36	78.8					50.1							3466
Dhjetor	128.73	101.34	-												
Mesatarja	75.74	37.34	48.75		20.82			63.19							2506.6

Burimi: Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës, 2010

Bazuar nga të dhënat e tabelës 7.1 vërehet se vlera me larte e PM₁₀ dhe PM₂₅ është arritur gjate muajit Dhjetor ne piken matëse Rilindja. Gjithashtu edhe mesatarja mujore e cilësisë së ajrit ka qene me e larte ne këtë pike matëse për te njëjtën periudhe kohore. Ndërsa te dhënat për vitin 2011 (tabela 7.2), tregon se vlera me e larte e PM₁₀ dhe PM₂₅ është regjistruar gjate muajit Janar dhe Shkurt 2011.

Tabela 7.2: Të dhënat mesatare mujore, të cilësisë së ajrit 2011

Të dhënat mesatare mujore, të cilësisë së ajrit	PM ₁₀ (µg/m ³) Rilindja	PM _{2.5} (µg/m ³) Rilindja	PM ₁₀ (µg/m ³) IHKM	PM ₁₀ (µg/m ³) Drenas	NO ₂ (µg/m ³) IHKM	NO ₂ (µg/m ³) Rilindja	NO ₂ (µg/m ³) Drenas	O ₃ (µg/m ³) IHKM	O ₃ (µg/m ³) Rilindja	O ₃ (µg/m ³) Drenas	SO ₂ (µg/m ³) IHKM	SO ₂ (µg/m ³) Rilindja	SO ₂ (µg/m ³) Drenas	CO (µg/m ³) K/HMI station	CO (µg/m ³) Drenas
Janar	129.59	106.62													
Shkurt	106.48	75.26													
Mars	76.18	45.9	56					43.2			23.8				
Prill	55.83	26.72	45.2	40			12.9	50.9		78	25		8.1		0.4
Maj	41.94	20.83	37.2	39.54			0	51.5		0	23.8		0		0.4
Qershor	-	-	38.9	36.954			11.265	54.6		73.06	23.6		6.105		
Korrik	49.73	15.73	78.6	39.247			8.886	53.3		84.679	26		6.882		0.24
Gusht	35.31*	11.5*	41.7	36.036			7.956	50.8		83.27	28.9		14.307		0.29
Shtator	70.15*	31.68*	52.3	50.902			6.056	64.7		77.513	10.7		14.809		0.31
Tetor	42.39	25.59	58.1	40.004			12.26	42.9		49.46	5.3		17.949		0.39
Nëntor	47.12	33.41	112.5	84.3			22.87	32.8		34.2	9.3		22.52		1.13
Dhjetor	60.11	47.29	/	41.2			19.23	/		32.14	/		24.34		0.95
Mesatarja	64.98	40.04	57.83	45.35			12.67	49.41		56.92	19.6		12.78		0.53

Burimi: Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës, 2011

Tabela 7.3: Paraqitja e vlerave mesatare për aerosediment dhe metaleve të rënda në fabrikën e Feronikelit për vitin 2009 dhe 2010

Nr.	As_mes mg/m ² /ditë		Fe_mes(mg/l)		Ni_mes(mg/l)		Co_mes(mg/l)		Cr_mes(mg/l)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
1	347*	403*	0.025	0.024	0.014	0.015	0.018	0.015	0.02	0.021
2	265	299	0.023	0.023	0.014	0.016	0.018	0.016	0.025	0.024
3	262	292	0.027	0.022	0.016	0.016	0.022	0.018	0.023	0.023
4	234	233	0.022	0.023	0.02	0.016	0.022	0.017	0.021	0.023
5	308*	259	0.019	0.023	0.018	0.012	0.02	0.018	0.022	0.022
6	147	204	0.026	0.021	0.02	0.015	0.018	0.017	0.018	0.02
7	114	176	0.021	0.02	0.017	0.015	0.019	0.016	0.02	0.019
8	144	147	0.022	0.026	0.022	0.015	0.016	0.016	0.023	0.024
9	144	158	0.02	0.023	0.019	0.015	0.017	0.016	0.021	0.025

Burimi: MMPH-AKMM 2010

Tabela 7.4: Disa tregues të ndikimit të ANP-së në cilësinë e ajrit 2008-2010

Treguesi	2008	2009	2010
Numri i udhëtarëve	1,185,064	1,266,993	1,305,532
Numri i fluturimeve	7484	7473	6143
Sasia e kerozinës së përdorur	19.222.538 litra	23.036.800 litra	15,818,825
		4636.43 litra benzinë	115940 litra naftë
Sasia e shpenzuar e karburanteve	331034.6 litra	277608.92 litra naftë	287292 litra benzinë

Burimi: APN dhe AIR BP Kosova,

Në këtë tabelë vërejmë rritje tek numri i udhëtarëve në vitin 2010 në krahasim me vitet tjera, numri i fluturimeve ka rënie në vitin 2010, gjithashtu kemi rënie tek sasia e kerozinës së përdorur në vitin 2010.

Tabela 7.5: Burimet e gazrave serë sipas sektorëve për vitin 2008 dhe 2009

Burimet e gazrave serë sipas sektorëve	Njësia Gg (Giga Gram)					
	2008			2009		
	CO ₂	CH ₄	N ₂ O	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Energjia	6,221,976.11	5,388.79	252.56	7,040,831.31	5,578.54	269.94
Industria	11,054.45	1.32	0.18	11,474.52	1.37	0.18
Transporti	1,073.30	0.15	0.07	1,110.44	0.15	0.07

Burimi: Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës

Në tabelën 7.5 vërejmë se në bazë të kalkulimeve për gazrat CO₂, CH₄ dhe N₂O për vitet 2008 dhe 2009, sektori i Energjisë është burimi më i madh i gazrave serrë. Pastaj vjen sektori i Industrisë dhe ai i Transportit, ndërkohë që nuk ka të dhëna të llogaritura për sasinë e gazrave serë që vijnë nga sektori i Bujqësisë dhe nga gjenerimi i mbeturinave komunale.

Të dhënat janë përpunua me softuerin CRFR dhe janë ngarkuar në portalin EIONET në vitin 2011.

Tabela 7.6: Emisionet aktuale dhe limitet sipas Memorandumit të Athinës

Ndotësi	TCA	TCB	Limiti	Të arrihet
Pluhur	902.32	156.35	50	31 Dhjetor 2017
SO ₂	251.42	208.55	400	31 Dhjetor 2017
NO _x	705.75	835.08	500	31 Dhjetor 2017

Raporti nga Vlerësimi Strategjik Mjedisor dhe Social për Termocentralin Kosova e re

Siç shihet nga tabela 7.6, emisionet e pluhurit, në krahasim me limitet sipas kërkesës së Memorandumit të Athinës janë shumë të larta, sidomos TCA. Po ashtu edhe emisioni i NO_x sipas kalkulimeve është mbi nivelet e kërkuar. Emisionet e SO₂, edhe pse sipas kalkulimeve dalin më të ulëta se sa limiti i Direktivës.

Tabela 7.7: Emisionet e CO₂ nga TC Kosova A dhe TC Kosova B

Termocentrali	Bllloqet	Emertimet e CO ₂ (t/vit)
Kosova A	A1,A3,A5	1,532,930
Kosova B	B1,B2	3,608,876

Burimi: Raporti nga Vlerësimi Strategjik Mjedisor dhe Social për Termocentralin Kosova e re, MEM 2008

Tabela 7.8: Paraqitja e vlerave mesatare të emisioneve mg/Nm₃ në zonën e fabrikës së çimentos Sharrcem 2010

Vitet	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emisioni mesatar i SO ₂	470	420	350	350	182	234	306	56.15
Emisioni mesatar i Nox	820	548	590	580	564	593	536	447.93
Emisioni mes. i pluhurit	250	108	120	100	60	77	61	67.60

Burimi: Fabrika e çimentos Sharrcem 2010

Duke u bazuar nga të dhënat konstatohet se ka vlera të larta të pluhurit, por nuk ka tejkalim të vlerave të lejuara të SO₂ sidomos ne vitin 2010 shihet vlerë e ulët në krahasim me vitet paraprake dhe poashtu për NO_x në vitin e fundit ka ulje të vlerave

Tabela 7.9: Lokacionet dhe rezultatet për ndotjen e dheut me metale të rënda në zonën e NewCo "Ferronikeli Comlex"

Lokacionet e vendmarrjes së mostrave	Metalet e rënda/njësia			
	Hekuri-Fe %	Nikeli-Ni mg/kg	Kobalti-Co mg/kg	Kromi-Cr mg/kg
Në perëndim të shkrites	4.05	628.0	20.0	204
Në jug-perëndim të shkrites	3.50	557.0	3.0	102
Në afësi të stacionit të zjarfikësve të Drenasit	2.96	136.5	gjurmë	40
Tërstenik afër mullirit	2.96	72.5	gjurmë	13
Çikatovë	2.88	308.5	gjurmë	54
Nën deponi të skories	2.50	334.0	gjurmë	66
Suka	3.81	648.0	gjurmë	158
Rezervuarët e ujit të fabrikës	2.59	140.0	gjurmë	n.d.

Burimi: NewCo "Ferronikeli Comlex"

Tabela 7.10: Emisionet e matura të Pluhurit në furrat rrotulluese të Ferronikelit gjatë vitit 2011

Muajt	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Emisioni mg/m ³	270	180	172	141	112	127	90.1	142	107	80.75		102.1
VLM	50mg/Nm ³											

Burimi: NewCo "Ferronikeli Comlex"

Nga te dhënat e tabelës 7.10 vërehet se kemi tejkalim te emisioneve te matura te pluhurit ne furrat rrotulluese ne Ferronikel krahasuar me VLM gjatë tërë vitit 2011.

Tabela 7.11: Emisionet e matura të SO₂ në furrat rrotulluese të Ferronikelit gjatë vitit 2011

Muajt	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Emisioni mg/m ³	1.58	1.91	1.93	1.75	619	<1.00	<1.00	1.44	390	977		841.4
VLM	800mg/Nm ³											

Burimi: NewCo "Ferronikeli Comlex"

Duke u bazuar ne te dhënat e tabelës 7.11 vërehet se vlera me e larte e SO₂ ne furrat rrotulluese ne Ferronikel është arritur ne muajin dhjetor 2011.

Tabela 7.12: Emisionet e matura të NO_x në furrat rrotulluese të Ferronikelit gjatë vitit 2011

Muajt	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Emisioni mg/m ³	227	222	188	262	131	124	156	157	311	69		85.4
VLM	400mg/Nm ³											

Burimi: NewCo "Ferronikeli Comlex" 2011

Nga te dhënat nga tabela 7.12 vërehet se emisionet e NO_x, shkallen me te larte e kane arritur ne muajin shtator, ndërsa gjate muajve tjerë te vitit ka pasur vlera te ulet te emisioneve te NO_x.

Tabela 7.13: Mesatarja vjetore PM2.5 në stacionin monitorues Rilindja- Prishtinë 2010-2011

PM2.5-Mesatarja vjetore		
	2010	2011
Vlera Kufitare vjetore/Niveli për mbrojtjen e shëndetit të njeriut	25 µg/m ³	
Prishtinë - Rilindja	37.34	40.04

Burimi: IHMK, Raporti vjetor për cilësinë e ajrit 2010, 2011

Nga tabela 7.13 vërehet se kemi ngritje të përqendrimit të PM2.5 nga 37.34 µg/m³ sa ishte gjatë vitit 2010 në 40.04 µg/m³ gjatë vitit 2011, d.m.th. nuk e tejkalon vlerën kufitare vjetore (25 µg/m³)

Tabela 7.14: Numri i tejkalimeve të mesatares ditore, pragut të informimit dhe pragut të alarmit 2010-2011

Ozoni O ₃ - Numri i tejkalimeve			
	Objektivi afatëgjatë,për mbrojtjen e shëndetit të njeriut mesatare ditore 8 orëshe, d.m.th. brenda vitit kalendarik	Pragu i informacionit, mesatare një orëshe	Pragu i alarmit, mesatare një orëshe
	>120 µg/m ³	> 180 µg/m ³	> 240 µg/m ³
Prishtinë - IHKM	-	-	-
Drenas - Komuna	-	4	-

Burimi: IHMK, Raporti vjetor për cilësinë e ajrit 2010-2011

Tabela 7.14 tregon tejkalimet e pragut të informacionit dhe pragut të alarmit si dhe tejkalimin e mesatares ditore në stacionet Prishtinës-IHKM dhe Drenas gjatë periudhës monitoruese.

Tabela 7.15: Mesatarja vjetore($\mu\text{g}/\text{m}^3$) e Ozonit në stacionin e monitorimit në Drenas dhe Prishtinë 2010-2011

Ozoni (O_3) - Mesatarja vjetore		
	2010	2011
Niveli për mbrojtjen e materialeve	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	
Prishtinë - IHKM	63.19	49.41
Drenas - Komuna	-	56.92

Burimi: IHMK, Raporti vjetor për cilësinë e ajrit 2010-2011

Nga tabela 7.15 vërehet se vlera mesatare vjetore (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) për mbrojtjen e materialeve është tejkaluar në të dy stacionet e monitorimit Prishtinë dhe Drenas.

Tabela 7.16: Mesatarja vjetore ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) e NO_2 në stacionet e monitorimit në Drenas dhe Prishtinë 2010-2011

Dioksidi i Azotit(NO_2) - Mesatarja vjetore 2010 dhe 2011		
	2010	2011
Vlera mesatare vjetore		
Niveli për mbrojtjen materjaleve	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	
Prishtinë - IHKM	20.82	-
Drenas - Komuna	-	11.26

Burimi: IHMK, Raporti vjetor për cilësinë e ajrit 2010, 2011

Tabela 7.16 paraqet se mesatarja vjetore e dioksidit të azotit nuk ka pasur rritje mbi normat e lejuara, krahasuar me vlerat mesatare vjetore të përqendrimit të NO_2 , nga monitorimi në stacionet Prishtinë-IHKM dhe Drenas gjatë periudhës monitoruese 2010-2011.

Tabela 7.17: Mesatarja vjetore SO₂ në stacionet e monitorimit në Drenas dhe Prishtinë

Dioksidi i Sulfurit SO ₂ - Mesatarja vjetore (përfshirë edhe dimrin 01.10-31.03) 2010 dhe 2011		
	2010	2011
Niveli për mbrojtjen e vegjetacionit		
Mesatare vjetore ((përfshirë edhe dimrin 01.10-31.03)	20 µg/m ³	
Prishtinë - IHKM	11.23	-
Drenas - Komuna	-	12.78

Burimi: IHMK, Raporti vjetor për cilësinë e ajrit 2010, 2011

Në tabelën 7.17 janë prezantuar vlerat mesatare vjetore të përqendrimit të SO₂ ne raport te vlerës mesatare vjetore të lejuar, nga monitorimi në stacionet Prishtinë-IHKM dhe Drenas. Prandaj nuk ka pasur tejkalim te vlerës mesatare te lejuar.

Tabela 7.18: Emisionet e llogaritura

<i>Mesatare për TCA dhe TCB 2011, (mg/Nm³) dhe diferenca e tyre ne(%) ne krahasim me 2010</i>				
		<i>Pluhur</i>	<i>SO₂</i>	<i>NO_x</i>
1	<i>A3</i>	625 (-39.1%)	587 (+2.7%)	689 (-2.7%)
2	<i>A4</i>	887 (-43.4%)	600 (-16%)	685 (-1.8%)
3	<i>A5</i>	10439 (-26.2%)	661 (-1.5%)	692 (-2.0%)
4	<i>B1</i>	463 (-26.2%)	635 (+3.5%)	788 (-2.9%)
5	<i>B2</i>	466 (-33.6%)	606 (-15.1%)	793 (-2.8%)
6	<i>EU</i>	50	400	500

Burimi: Korporata Energjetike e Kosovës

Nga kjo Tabelë (krahasimi i niveleve te emisioneve ne mes viteve 2011 dhe 2010 te shprehura ne %) shihet çarte se ne vitin 2011 është bërë një tentimi evident për rritjen e shkalës së shfrytëzimit të pajisjeve dhe

harxhimi sa më racional i lëndëve të para dhe repromaterialit, si preventiv më të mirë për reduktime të ndotëseve.

Tabela 7.19: Emisionet aktuale (mg/Nm³ 6%O₂ i thatë) dhe limitet sipas Memorandumit të Athinës

<i>Ndotësi</i>	<i>Limiti</i>	<i>Të arrihet</i>
<i>Pluhur</i>	<i>50</i>	<i>31-Dec-17</i>
<i>SO₂</i>	<i>400</i>	<i>31-Dec-17</i>
<i>NO_x</i>	<i>500</i>	<i>31-Dec-17</i>

Sipas Memorandumit për themelimin e Unionit Energjetik (Memorandumi i Athinës), i nënshkruar edhe nga Kosova (22 mars 2005), kërkesat e Direktivës 2001/80/EC duhet të përmbushen deri më 31 dhjetor 2017. Emisionet aktuale të termocentraleve të KEK-ut sipas direktivës 2001/80/EC.

Kapitulli VIII

Uji

Tabela 8.1: Vlerat maksimale, minimale dhe mesatare vjetore të prurjeve ($Q=m^3/s$) pellgjeve lumore

NR	PELLGU/basin	STACIONI/stations	LUMI/river	Q_{MIN}	Q_{MES}	QMAX
1	DRINI I BARDH	Berkovë	Istogut	0.48	3.75	186
2		Drelaj	Bistrica Peja	0.32	4.20	83.50
3		Grykë	Bistrica Peja	0.46	5.95	194
4		Klinë	Klina	0.00	1.49	49.20
5		Mirushë	Mirusha	0.02	1.21	23.30
6		Deçan	Bistrica Deçanit	0.60	4.28	58.00
7		Rakovinë	Drini i Bardhë	0.80	24.64	358
8		Gjakovë	Ereniku	0.06	12.33	542
9		Piranë	Toplluha	0.04	3.47	55.40
10		Gjonaj	Drini i Bardhë	0.10	48.8	1118
11		Prizren	Bistrica e Prizrenit	0.03	4.47	424
12	IBRI	Drenas	Drenica	0.02	1.52	32.80
13		Lluzhan	Llapi	0.90	5.01	63.80
14		Nedakovc	Sitnica	0.50	13.62	328
15		Miloshevë	Llapi	0.00	4.48	82.70
16		Prelez	Ibri	0.80	13.39	452.80
17	Leposaviq	Ibri	0.50	30.85	667	
18	MORAVA E BINQËS	Konçul	Morava e Binçës	0.03	9.21	1012
19		Domaroc	Kriva Reka	0.2	2.6	30.8
20		Viti	Morava e Binçës	0.05	1.06	18.70
21	LEPENCI	Kaçanik	Nerodime	0.15	4.17	17.50
22		Hani Elezit	Lepenci	0.10	10.49	184

Burimi: Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës, 2008

Hidrografia e rrjedhave ujore të Kosovës ndahet në katër pellgje lumore: Drini i bardh, Ibri, Morava e Binçës, dhe Lepenci. Në këtë tabelë 8.1 kemi vlerat minimale, mesatare dhe maksimale vjetore të prurjeve.

Tabela 8.2: Pellgjet ujëmbledhës, sipërfaqja, sasia rrjedhëse e ujit dhe vend derdhja

Nr	Pellgu/basins	S[km ²]	Q[m ³ /s]	q[1/s*km ²]	Rrjedha vjetore [mil.m ³]/Annual flow	Kahja e rrjedhës/Direction of flow
1	Drini i Bardhë	4649	61.0	14.6	2,200	Deti Adriatik
2	Ibri	4009	32.6	8.13	771	Deti i Zi
3	Morava e Binçës	1564	6.1	4.35	330	Deti i Zi
4	Lepenci	0.685	8.7	12.7	307	Deti Egje

Burimi: Gjendja e mjedisit në Kosovë, AKMM 2008

Tabela 8.2 tregon rrjedhën lumore të Kosovës që derdhën në tre ujëmbledhës detarë: Deti i Zi, Deti Adriatik dhe Deti Egje. Në këtë tabelë vërehet sipërfaqja(km²) rrjedha ujit Q(m³/s) kalkulime dhe rrjedhja vjetore.

Tabela 8.3: Akumulacionet kryesore në Kosovë, sipërfaqja, rrjedha ujore dhe vëllimi

Emri i akumulacionit/Name of reservoir	Ujërrjedhja (lumi)/Rivers	Sipërfaqja e pellgut [km ²]/Watershed area	Rrjedhja mesatare/Average flow [m ³ /sec.]	Vëllimi i akumulacionit Milion [m ³]/Volume Million reservoir	
				Shfytëzues	Gjithsej/Total
Gazivoda	Ibër	1060	13.5	350	390
Pridvorci	Ibër	-	-	0.435	0.49
Batllava	Batllavë	226	1.06	25.1	30
Badovci	Graçnkë	103	1.05	27.0	31.6
Livoçi	Livoç	53.6	-	-	-
Radoniqi	Lumëbardhi i Deçanit	130	0.16	102	113

Burimi: MMPH - Departamenti i ujërave, 2008

Tabela 8.4: Karakteristikat themelore të akumulacioneve të planifikuara për ndërtim

Nr	Akumulimi	Lumi/Rjedha	Sipëfaqja e [Km ²]	Rrjedhjet mesatare (m ³ /s)	Derdhjet vjetore mil m ³ /vit	Vëllimi milion m ³
1	Drelaj	Bistrica e Pejës	173	4.65	146.6	84.5
2	Kërstovc	Lumi i Binçës	118	3.20 (2.16)	100.96	40
3	Movë	Lumi i Klinës	239	1.2	37.80	34
4	Morinë	Llabenica	26	2.25 (0.73)	70.78 (22.87)	38
5	Ripaj	Lumi Trava	59	2.38 (1.35)	74.88 (42.65)	36
6	Reçan	Bistrica e Prizrenit	155	4.55	143.32	68
7	Dragaçin	Lumi Dragaçin	36	0.25	7.92	6.76
8	Kremenata	Lumi Kremenatë	56	-	15.90	8.75
9	Binçë	Lumi i Madhë	72	0.63	19.49	1
10	Konqul	Morava e Binçës	1632	6.86	216.03	120
11	Firajë	Lumi Lepenc	229	5.34	168.30	16.5
12	Shtime	Lumi Topillë	102	0.66	20.91	113
13	Cecelija	Lumi i Zi	47	0.41	12.92	21
14	Makovc	Lumi Prishtevka	26	0.19	6.01	10
15	Majanc	Lumi i Kaçandollit	88	0.68	21.35	30
16	Vaganicë	Lumi i Lushta	46	0.23	7.24	8
17	Miraçë	Lumi Tërstena	31	0.20	6.30	6
18	Dobroshevc	Lumi Drenica	35	1.38	43.4	23.2
19	Pollata	Lumi Llap	111	1.23	38.63	37.5
20	Bistrica	Bistricë e Prizrenit	159	1.40	44.24	25

Burimi: IHMK, 2008

Në tabelën vijuese 8.4 janë prezantuar disa karakteristika të akumulacioneve të planifikuara për ndërtim.

Tabela 8.5: Karakteristikat fiziko-kimike të disa burime terminale të Kosovës

Nr	Lokaliteti	Q l/sec	t °C	pH	Mineralizimi g/l	Komponentet specifike	Përmbajtja Gazore
1	Banja e Pejës	4.00	48.9	6.9	2.04	H ₂ SiO ₃ ,Ra	CO ₂
2	Banja e Kllokotit	10.00	32.0	6.6	3,601	CO ₂ ,Ra,H ₂	CO ₂
3	Banjska	2.50	50.0	6.7	1,356	H ₂ SiO ₃	CO ₂
4	Banja e Runikut	15.00	24.8	7.1	0.598		CO ₂ -N ₂
5	Burimi i Nxehtë i Runikut	5.00	23.0	7.2	0.61	RA	CO ₂ -N ₂
6	Gojbulla	-	12.0	6.3	2,193	CO ₂	CO ₂
7	Uji i Llužhanit	0.01	14.0	6.3	1,144	Ra,H ₂ SiO ₃	CO ₂
8	Studenica	1.0	25.0	7.1	0.670	-	CO ₂ -N ₂
9	Deçan	2.00	12.5	6.3	1,433	CO ₂	CO ₂
10	Getnja e Sipërme	0.1	9.0	6.6	2,539	-	CO ₂
11	Poneshi	0.03	13.0	6.3	3,539	CO ₂ , Fe	CO ₂
12	Pokleku	1.00	13.0	6.3	3.52	Fe,Ra,CO ₂ H ₂ S	CO ₂
13	Uglari	6.00	25.00	6.8	0.688	-	CO ₂ -N ₂
14	Zhitija	0.3	20.0	6.5	5,126	Fe,CO ₂	CO ₂
15	Dobërçani	-	26.8	6.4	-	-	CO ₂ , H ₂ S

Burimi: Energjia gjeotermale në Kosovë

Tabela 8.5 na tregon vendin e burimeve të ujërave termale dhe minerale. Burimet e ujërave termale dhe minerale në Kosovë kanë përmbajtje të sulfatëve, hidrokarbureve, kalciumit dhe magnezit.

Tabela 8.6: Monitorimi i Ujit

Uji nga bunaret	Mostra totale	Nr. i mostrave bakter.	Jo mire		Nr. mostrave kimike	jo		Komentet	Risku
			Nr.	%		Nr.	%		
Shkolla	60	30	15	50%	30	5	15%	total/feecal cont turbiditi, NO2, NO3	mesem
Ambulanta	22	11	6	54%	11	7	63%	total/feecal cont. NO2	lartë
Bunare private	50	25	13	52%	25	9	36%	total/feecal cont NH4, NO2, NO3	Sh. Lartë
Total	132	66	34	51	66	21	32%	60% jasht standardit	70% mesme

Burimi: IKSHIP, 2010

Kapitulli IX Biodiversiteti

Tabela 9.1: Hot-spotet mjedisore sipas lokacioneve, aktivitetit, sipërfaqes dhe burimeve potenciale të ndotjes

Nr	Lokacioni	Aktiviteti në të kaluarën	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Kemik-alië	Vajra	Meterie organike	Tjetër
1	Objekti i ish Ndërmarrjes së Agro-Kulturave në Shirokë-Komuna e Therandës	Depo për mbeturina të pesticideve dhe fertilizues	0.04 ha	-	+	-	-	-
2	Objekti i ish Fabrikës së automjeteve në Pejë	Depo për kemikale të rrezikshme industriale	0.12 ha	-	+	+	-	-
4	Deponia Sanitare Komunale në Podujevë	Deponi e mbeturinave	8.72 ha	-	+	+	+	+
5	Deponia Sanitare Komunale në Pejë	Deponi e mbeturinave	4.85 ha	-	+	+	+	+
6	Deponia Sanitare Komunale në Gjilan	Deponi e mbeturinave	20.50 ha	-	+	+	+	+
7	Deponia Sanitare Komunale në Prizren	Deponi e mbeturinave	20.94 ha	-	+	+	+	+
8	Deponia Sanitare Komunale në Mirash-Obiliq	Deponi e mbeturinave	33.65 ha	-	+	+	+	+
9	Deponia Sanitare Komunale në Mitrovicë	Deponi e mbeturinave	3.6 ha	-	+	+	+	+
10	Fabrika për prodhim të gomave dhe trakteve-Suharekë	Mbetje të vajrave dhe kontaminimi i tokës	17.17 ha	-	+	+	-	-
11	Parku Industrial Mitrovicë	Deponit industriale	115.10 ha	+	+	-	-	-
12	Deponia Industriale e Feronikelit-Çikatovë-Drenas	Deponia e Skories industriale të Feronikelit	24 ha sip, zona e ndikimit 71.37 ha	+	-	-	-	-
13	Deponia e Minerës afër pendës, Badovc	Deponia më metale të rënda	2.85 ha	+	-	-	-	-
14	Deponia e materialit steri në Kishnicë	Deponia më metale të rënda	10.23 ha	+	-	-	-	-
15	Deponia e Marecit 1, prroji i djaloshit, Miniera Artanë	Deponia më metale të rënda	2.38 ha	+	-	-	-	-
16	Deponia në Kelmend- Mitrovicë	Deponia më metale të rënda	23.78 ha	+	-	-	-	-
17	Materiet radiaktive në kombinatin industriale në Trepçë-Mitrovicë	Deponim i materieve radioaktive të Nitratiumit	0.04 ha	-	-	-	-	+
18	Materiet radiaktive të Tuneli parë, Mitrovicë	Deponim më materie radioaktive, Stroncium, Torium dhe Americium	0.03	-	-	-	-	+
19	Deponit industriale në Zvečan	Deponi e metaleve të rënda	62.28 ha	+	-	-	-	-
20	Deponit industriale në Leposaviq	Deponi e metaleve të rënda	20.31 ha	+	-	-	-	-
21	Deponit e Hirit i TEC A	Deponit industriale termoeenergjetike	181.97 ha	+	+	+	-	+
22	Deponia e Hirit i TEC B	Deponit industriale termoeenergjetike dhe areali i ndikimit	192.94 ha	+	+	+	-	+
23	Rezervuare me fenole	Rezervuare me fenole	177.64 ha	+	x	x	-	x
24	Deponia e Minerës në Deve-Gjakovë	Deponi më metale të rënda	5.23 ha	+	-	-	-	-
25	Miniera në Golesh-Komuna e Lipjanit	Eksplotimi dhe përpunimi i metaleve të rënda	15.13 ha	+	-	+	-	-
26	Hani i Elezit, Kompleksi industrial SharrCem	Dy deponi më materie të asbestit	0.6 ha	+	+	-	-	+

Burimi:AMMK

Në të dhënat e prezantuara 9.1 vërehet se hotspotet potencial janë nga veprimtarit industriale dhe minierave, disa janë aktive disa nuk janë por kanë në pronësi materie të rrezikshme ose zona të kontaminuara.

Tabela 9.2: Tabela e përgjithshme e hotspotëve me aktivitet, sipërfaqen dhe përqindjen

Nr	Aktiviteti	Sipërfaqja në km ²	Përqindja nga totali i hotspotëve	Sipërfaqja e mbuluar në nivel Kosovë km ²
1	Deponi minerale	2.66	26.6	0.024
2	Deponia e hirit	3.01	30.1	0.027
3	Deponia industriale	2.7	27.08	0.024
4	Deponia e mbeturinave	0.93	9.3	0.008
5	Materie radioaktive	0.67	6.7	0.006
Total		9.97	100	0.091

Burimi:AMMK

Nga tabela 9.2 vërehet se pjesa më e madhe e këtyre hotspotëve janë deponit e hirit 30.1%, deponia industriale 27.08% dhe deponia minerale 26.6%.Gjithsej hotspotet zënë një sipërfaqe të mbuluar 0.091%

Kapitulli X

Mbeturina

Tabela 10.1: Lloji dhe sasia e mbeturinave të rrezikshme sipas lokacionit dhe Komunave

Lloji i mbeturinave	Sasia/Njësia	Lokacioni	Komuna
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	49045 m ³	Kosova A	Obiliq
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	186 ton	Kosova A	Obiliq
Burime radioaktive	34 njësi	Kosova A	Obiliq
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	25505 m ³	Shkërritorja Trepça	Mitrovicë
Hipoklorur kalciumi	6.5 ton	Shipol	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	6300 ton dhe 165 fuqi	Metarlugjia	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngëta	600 litra	Metarlugjia	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngëta	2000 litra	Industria Kimike	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	10 ton	Tuneli i parë	Mitrovicë
Burime radioaktive	3 fuqi	Tuneli i parë	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	8500 kg	Parku industrial	Mitrovicë
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngëta	42900 litra	Parku industrial	Mitrovicë
Vajrat PCB	4 trafo	Fabrika e plumbit	Zveçan
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	136 ton	Fabrika e plumbit	Zveçan
Tretësira të ndryshme	2 ton	Metalac Vranjevë	Lipjan
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	7,0 m ³	Metalac Vranjevë	Lipjan
Mbeturina e filmave fotografik	3000 kg	IMK - Fabrika	Ferizaj
Koka të rëntgenit	3 copë	IMK - Fabrika	Ferizaj
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngtë	20 ton	Fabrika Këmbyese	Ferizaj
Mbeturina e filmave fotografik	2.5 ton	Fabrika e veglave	Ferizaj
Ngjyra tekstili, substanca kimike	9100 kg	Sharr - Tex	Sharr
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	4370 kg	Sharr - Tex	Sharr
Vajra të përdorura	1200 litra	'Adi'	Lipjan
Mbeturinë radioaktive	184 unaza ameriumi	Pallati i Rinisë	Prishtinë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	85 ton	Flotacioni - Trepçë	Leposaviq
Mbeturina kimike të ngurta	22.2 ton	Fabrika e lëkur - këpucëve	Pejë
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngtë	17340 litra	Fabrika e auto - pjesëve	Pejë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	200 kg	Fabrika e auto - pjesëve	Pejë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	6180 kg	Fabrika e Sharr- Tex	Sharr
Mbeturina dhe substanca kimike të lëngtë	3265 litra	Fabrika e Sharr- Tex	Sharr
Substanca kimike të ngurta	231.8 kg	Laboratori në Kishnicë	Prishtinë
Fuqi plastike me acide	9 fuqi	Laboratori në Kishnicë	Prishtinë
Kuti të plastikës të panjohura	9 fuqi	Laboratori në Kishnicë	Prishtinë
Substanca shishe pa etiketë	15 copë	Laboratori në Kishnicë	Prishtinë
Mbeturina dhe substanca kimike të ngurta	5 ton	Fabrika e tekstilit	Gjakovë

Burimi: AMMK

Tabela 10.2: Deponitë sanitare si burime potenciale të ndotjes në Kosovë

Nr	Lokacioni Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materje organike	Tjera
1	Deponia sanitare në Podujevë	Deponia për mbeturina urbane	8.72 ha	x	x	x	x	x
2	Deponia sanitare në Sferk të Thatë-Pejë	Deponia për mbeturina urbane	4.85 ha	x	x	x	x	x
3	Deponia sanitare në Gjilan	Deponia për mbeturina urbane	20.50 ha	x	x	x	x	x
4	Deponia sanitare në Prizren	Deponia për mbeturina urbane	20.94 ha	x	x	x	x	x
5	Deponia sanitare në Obiliq	Deponia për mbeturina urbane	33.65 ha	x	x	x	x	x
6	Deponia sanitare në Mitrovicë	Deponia për mbeturina urbane	3.60 ha	x	x	x	x	x

Burimi: AMMK

Numri i deponive komunale dhe regionale të evidentuara si: hotspote nga deponit sanitare janë gjashtë të lokalizuara në Prizren, Podujevë, Obiliq, Mitrovicë Gjilan dhe Pejë.

Tabela 10.3: Fabrika për prodhimin e gomave dhe shiritave, Ballkani i Suharekës

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materje organike	Tjera
1	Fabrika e Ballkanit të Suharekës	Mbetjet nga vajrat dhe shiritat e gomës	17.17 ha	-	x	x	-	-

Burimi: AMMK

Kjo industri ka trashëguar lloje të ndryshme të mbeturinave të rrezikshme si vajra të përdorura, shirita gome, kemikale dhe mbeturina tjera, të cilat kanë kontaminuar hapësirën 17.17 ha.

Tabela 10.4: Deponia industriale me mbetjet e skories në Çikëtove të Re, Glllogoc

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materje organike	Tjera
1	Çikatovë e Re, Komuna Glllogoc	Mbeturinat e skories së Feroniklit	24 ha Zona e ndikimit 71.37 ha	x	-	-	-	-

Burimi: AMMK

Mbetjet nga prodhimi i Feroniklit hedhen në deponi 24 ha zona e ndikimit 71.37 ha si burim potencial i ndotjes.

Tabela 10.5: Deponitë industriale me metale të rënda dhe materiet radioaktive të deponuara në Mitrovicë

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materije organike	Tjera
1	PIM	Mbetje të metaleve të rënda nga metalurgjia e zinkut, procesi i jarositit, implanti për plehra artificial, bateri elektrolizë e zinkut, djegja e piritit dhe mbetjet e fosfo-gipsit	115.10 ha	+	+	-	-	+
2	PIM	Deponim me materie radioaktive të Nitrat Toriumit	0.04 ha	-	-	-	-	+
3	Tuneli i Parë	Deponim me materie radioaktive: Stroncium, Torium dhe Americium	0.03 ha	-	-	-	-	+
4	Deponia industriale në Zveçan	Deponia e metaleve të rënda	62.28 ha	x	-	-	-	-
5	Deponia industriale në Leposaviq	Deponia e metaleve të rënda	20.31 ha	x	-	-	-	-

Burimi: AMMK

Në këto deponi grumbullohen mbeturinat të rrezikshme për mjedisin si mbetje të zinkut, piritit, fosfogjipsit, materie radioaktive të Nitrat Torium dhe materie tjera.

Tabela 10.6: Deponit e hirit dhe rezervarët me fenolë në KEK

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materje organike	Tjera
1	Deponia e hirit nga termocentrali Kosova A	Deponia e hirit	181.97 ha	-	x	x	-	x
2	Termocentrali Kosova B	Deponia e hirit dhe Termocentrali Kosova B	192.94 ha	-	x	x	-	x
3	Rezervuarët me fenole, TEC A dhe areali i ndikimit	Rezervuarët me fenole dhe ndikimi	177.64 ha	-	x	x	-	x

Burimi: AMMK

Deponit e hapura të hirit me sipërfaqe të mëdha në TCA ka si pasojë shpërndarjen e pluhurit në ajër si dhe ndotjen e ujërave sipërfaqësor dhe nëntokësor.

Tabela 10.7: Përmbajtja e hirit të deponive të KEK-ut sipas komponentëve përbërëse

Analiza e hirit	%
SiO ₂	38
Al ₂ O ₃	6.8
Fe ₂ O ₃	5.4
CaO	35
MgO	18
SO ₃	8.3

Burimi: Raporti, Gjendja e Mbeturave në Kosovë, AMMK 2009

Tabela 10.7 tregon përmbajtjen e hirit të KEK-ut sipas komponentëve përbërës përqindje me të lartë ka SiO₂, dhe tabela 10.6 ka një sipërfaqe të mëdha të deponimit, prandaj si pasojë e transportimit të hapur të hirit përmes shiritave nga TC_A në deponi ka si pasojë shpërndarjen e pluhurit në ajër si dhe ndotjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësor në këtë zonë.

Tabela 10.8: Deponitë e hirit nga procesi industrial energjetik të KEK-ut

Emri i deponis	Sipërfaqja	Sasia vjetore	Vëllimi	Pesha në mil.ton
Deponitë e TC A	181.97 ha	0,87 mil.m ³ /vit	25 mil.m ³	34 mil.t
Deponitë e TC B	192.92 ha	0,93 mil.m ³ /vit	14 mil.m ³	20 mil.t

Burimi: Shërbimet e KEK-ut, Departamenti i mjedisit-Raporti 2009

Tabela 10.8 në lokacionet në zonën e KEK-ut janë impianti i parë i TC_A dhe TC_B, ku ka koncentrik të lartë të metaleve të rënda, substanca kimike dhe vajrave të përdorura.

Tabela 10.9: Deponia e flotacionit të minierës në Devë, Gjakovë

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materije organike	Tjera
1	Flotacioni i minierës së kromit në Devë	Deponia e metaleve të rënda	5.23 ha	x	-	-	-	-

Burimi: Departamenti i mjedisit – Raporti 2009

Xeheroret e kromit në Devë tabela 10.9, vlerësohen se janë deponi që paraqesin burim potencial të ndotjes me metale të rënda dhe paraqet kërcënim për mjedis dhe rrjedhat ujore në këtë zonë.

Tabela 10.10: Mbetjet nga miniera e Goleshit në Magur

Nr	Vendi	Aktiviteti	Sipërfaqja	Burimet potenciale të ndotjes				
				Metale të rënda	Substanca kimike	Produkte të vajrave	Materje organike	Tjera
1	Miniera në Golesh, Komuna Lipjan	Minierë e magnezit dhe metaleve të rënda	15.13 ha	x	-	x	-	-

Burimi: www.kosovo-mining.org

Në Golesh dhe Strezovc ndodhen dy miniera të magnezit ($MgCO_3$) janë eksploatuar dhe shfrytëzuar deri ne mbyllje 1999. Kjo minierë ka një sipërfaqe prej 15.13 ha dhe paraqet burim potencial të ndotjes me metale të rënda, magnez dhe me mbetje të vajrave të përdorura.

Mbeturinat komunale 2011

Në Kosovë të dhënat e vitit 2011 tregojnë se mesatarja e mbeturinave komunale të gjeneruara kanë qenë 335 kg për banorë në vit. Ndërsa dallime të theksuara vërehen ndërmjet regjioneve, si p.sh.në regjionet tjera në Kosovë sasia e mbeturinave komunale të grumbulluara ka qenë 278 kg për banorë në vit.

Në Kosovë grumbullimi i mbeturinave derë më derë ishte 58 përqind, ndërsa në banimin kolektiv ka qenë 42 përqind.

Në regjionet tjera në Kosovë grumbullimi i mbeturinave komunale ishte në raport 41 përqind në banim kolektiv dhe 59 përqind në banim derë më derë.

Në Prishtinë dhe regjionin e sajë sasia e mbeturinave komunale ka qenë 1,3 kg në ditë për banorë (Tabela 2).

Tabela 12.11: Sasia e mbeturina komunale të grumbulluara sipas vendit të hedhjes 2011

Vendi i Grumbullimit	Banesa Kolektive	DMD	Gjithsej
Njësia	1000 ton		
Prishtina dhe regjioni ²	97	133	230
Regjionet tjera në Kosovë	145	207	352
Kosova Gjithsej	242	340	582

Burimi:ASK, AMK 2011

Gjithsej sasia e mbeturinave komunale të grumbulluara në Kosovë për vitin 2011, ka qenë 582 000 ton.

² Prishtina, Obiliqi, Gllogoci, Fushë Kosova, Lipjani, Graçanica, Podujeva dhe Novobërda

Grafiku 1: Struktura e mbeturinave të grumbulluara në vitin 2011

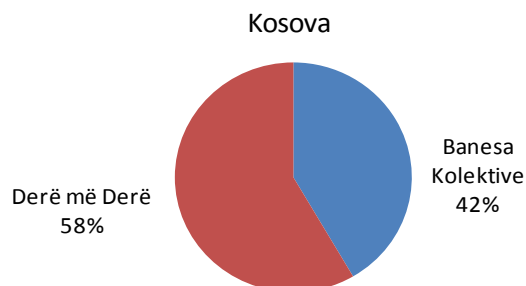

Tabela 12.13 : Sasia e mbeturinave komunale për person në vitin 2011

Vendi i grumbullimit	Sasia e grumbulluar	Popullsia ³	kg/banorë/vit	Mbeturina/banorë në ditë
Njësia	1000/ton			kg/banorë
Prishtina dhe regjioni	230	470,583	488	1.3
Regjionet tjera në Kosovë	352	1,269,242	278	0.8
Kosova gjithsej ⁴	582	1,739,825	335	0.9

Burimi:ASK, AMK 2011

³ ASK të dhënat përfundimtare nga Regjistrimi i Popullsisë Ekonomive Familjare dhe Banesave në Kosovë 2011.

⁴ Kosova gjithsej; Nuk janë përfshirë të dhënat për komunat; Zveçan, Zubin Potok, Leposaviq dhe një pjesë e komunës së Mitrovicës në regjistrimin e popullsisë 2011.

Agjencija e Statistikave të Kosovës përshkrim i shkurtër

Agjencija e Statistikave të Kosovës, është institucion profesional, i cili vepron që nga viti 1948 dhe ka kaluar disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe. Më 2 Gusht 1999, Agjencioni ka rifilluar punën profesionale, si i pavarur në kuadër të Ministrisë së Administratës Publike. Agjencioni financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës dhe donatorë për projekte të veçanta.

Agjencia e Statistikave të Kosovës vepron sipas Ligjit Nr. 04/L-036 i cili ka hyrë në fuqi me 12.12.2011. Plani zhvillimor strategjik 2009-2013 është në implementim afatmesëm për zhvillimin e sistemit statistikor në korrelacion me Statistikat e Bashkësisë Evropiane (EUROSTAT-it).

Misioni i Entit, është që të përmbush nevojat e përdoruesve me të dhëna statistikore objektive dhe analiza të rregullta në mënyrë që të përkrah departamentet qeveritare, t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

Adresa: Agjencia e Statistikave të Kosovës
Rr. "Zenel Salihu" Nr.4, Prishtinë
Telefonat: +381 (0) 31 104
Kryeshefi ekzekutiv : +381 (0) 38 200 31 132
Fax: +381 (0) 38 235 033
E-mail: agricultural@ks-gov.net
Ueb-faqe: <http://esk.rks-gov.net/>